

Historisch Genootschap Koudekerk

Jaarverslag 2017

Bestuurlijke activiteiten

In het afgelopen jaar vergaderde het bestuur zeven keer. Naast de huishoudelijke zaken kwamen de volgende zaken aan de orde:

- Er is een gezamenlijke tentoonstelling opgezet van de gemeenten, die samen de gemeente Alphen aan den Rijn vormen, onder de titel 'Gluren bij de burens'. Dit is een soort reizende tentoonstelling waar iedere vereniging haar stichtingsgrond kan schetsen. De tentoonstelling zal, als deze in Koudekerk is, worden gehouden in de koorzaal van de Brugkerk en zal alleen op zaterdagen te bezichtigen zijn.
- Op 19 november 2016 was de bijeenkomst met rondleiders van het gilde. Deze begon in De Hoek en daarna volgde een korte rondleiding in de omgeving. In Alphen komt weer een VVV-vestiging en de bedoeling is daar te laten zien dat er in de omgeving ook rondleidingen zijn.
- In De Hoek is een wand behangen met historische foto's van Koudekerk.
- Dhr. Albert Dorrestein heeft een cursus 'rondleiden' gevolgd.
- Aan de rondleiding in het kader van het 'Ommetje Rijnwoude' hebben maar vier mensen deelgenomen.
- Dhr. Albert Dorrestein heeft dhr. Wagenaar voorgesteld om historische namen door te laten klinken in de straatnamen van de nieuw te bouwen wijk achter de kerk. Ook voor het Rijnpark zal dit voorgesteld worden. Overigens beslist de Gemeente Alphen aan den Rijn over het geven van straatnamen.
- De tentoonstelling gaat dit jaar over de volkstelling van 1825, waar woonde wie, en kunnen we daaraan een stamboom verbinden. De tentoonstelling 'Adres bekend' wordt op zaterdag 3 juni om 12.00 uur officieel geopend. Bij de tentoonstelling zijn iets minder bezoekers geweest dan bij de vorige tentoonstelling..
- Dhr. Albert Dorrestein heeft een lezing gehouden bij de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn.
- Het HGK heeft van het polderbestuur een inktstel gekregen van 150 jaar oud.
- Het Historisch Platform heeft een presentatie gekregen over 'social media'. Er zijn ideeën opgedaan over het gebruik van social media.
- In de Groene Hart Koerier is een oproep geplaatst voor nieuwe bestuursleden.
- Dhr. Albert Dorrestein heeft in Rhijndael een lezing gehouden over oud Koudekerk.
- Op Open Monumentendag in september wordt er een middeleeuwse markt gehouden. Het HGK maakt een opstelling over Aleid van Poelgeest. Dhr. Albert Dorrestein verzorgt een rondleiding.
- De excursie van 11 mei 2018 gaat naar het Romeinse schip in Woerden. Besloten wordt van de leden een bijdrage van € 9,- te vragen en van niet-leden € 13,50. Na afloop is er alleen koffie, geen gebak.
- In het museum in Oude Schans staat een van de leeuwen van de toegangspoort van kasteel Poelgeest. De conservator van het museum in Oude Schans vindt het prima als de leeuw van Poelgeest wordt gescand om vervolgens een 3D print te maken. Dit aanvankelijke plan is inmiddels losgelaten en dhr. Albert Dorrestein probeert een kleine replica te maken van het beeld.
- Besloten wordt in 2018 met jongere leden in gesprek te gaan over het vervullen van een (bestuurs)functie en hen daartoe uit te nodigen in De Hoek.
- Dhr. De Graaf heeft de situatie in de Dorpsstraat van 100 jaar geleden vastgelegd in een virtual reality presentatie, waardoor men bij wijze van spreken door de Dorpsstraat van 100 jaar geleden loopt. Besloten wordt dit initiatief te steunen.
- Dhr. Dorrestein heeft het verzoek gekregen om op 10 maart 2018 een dag te verzorgen voor de Vrienden van Kastelen in Holland en Zeeland. Begonnen wordt in De Hoek en daarna gaat men naar Poelgeest en naar de Brugkerk.
- Dhr. Batelaan heeft een aantal spullen overgedragen aan het HGK.
- Nagegaan wordt of er een film bestaat van het PWA-bad.

Ledenbestand

In 2017 hebben veertien leden hun lidmaatschap opgezegd, er zijn zeven nieuwe leden ingeschreven en er zijn vijf leden overleden: mevr. L.J. Rusch (reeds in de vorige jaarvergadering herdacht), mevr. F. Hoogeveen-de Wit, dhr. F. Jongeneel, dhr. J. Goedhart en dhr. P.L. van Paassen. Omdat mevr. Jongeneel het lidmaatschap van haar man voortzet, hadden deze mutaties tot gevolg dat op 31 december 2017 het HGK 190 leden telde.

Jaarvergadering van 20 februari 2017

Op deze vergadering, die in 'Onder Dak' werd gehouden, waren 41 leden inclusief het bestuur aanwezig. De notulen, de verschillende verslagen en de begroting 2017 werden besproken en goedgekeurd. Aan het begin

van de vergadering werd het in het begin van 2017 overleden lid, mevr. Liesbeth Rusch, herdacht. De contributie voor 2017 wordt verhoogd tot € 15,- per jaar en voor een 2^e lid tot € 7,50. Voorts zal bij lezingen van niet-leden een bijdrage van € 5,- worden gevraagd. Vervolgens stelde de kascontrolecommissie de vergadering voor om de penningmeester (en dus ook het bestuur) te dechargeren voor het gevoerde beleid. Dit werd door de vergadering overgenomen. Dhr. Kruidier was aftredend lid van de kascontrolecommissie. Zijn plaats wordt ingenomen door dhr. J. van Wijk. Als nieuwe plaatsvervanger werd benoemd mevr. N. de Jong. Aftredend bestuurslid was mevr. M.A. Lagerweij-van der Noordt. Zij had zich herkiesbaar gesteld en werd bij acclamatie benoemd. Voor de overige zaken wordt verwezen naar het uitgebreide verslag van deze vergadering. Na de pauze hield de heer J. Dierdorp een lezing, getiteld 'Wat verscheen en weer verdween'.

Ledenavonden

Ook dit jaar werden vier ledenavonden georganiseerd:

- 20 februari. Na de pauze hield de heer J. Dierdorp een lezing getiteld 'Wat verscheen en weer verdween'. Dhr. Dierdorp had afbeeldingen van voorwerpen en personen die voor velen herkenbaar waren en herinneringen opriepen aan hun jeugd. De Exotafles, die zogenaamd ontplofte. Toen bleek dat het bewijs dat getoond werd gemanipuleerd was, was het voor de Exotafabriek te laat. Die was door de negatieve publiciteit failliet gegaan. Ook de distributieradio herinnerde aan lang vervlogen tijden. De draaiknop aan de muur, waarmee je kanaal 1, 2 of 3 kon kiezen om te luisteren naar Paul Vlaanderen of de Familie Doorsnee. En nog vele andere voorbeelden. We gingen met z'n allen even terug in de tijd, wellicht met enige weemoed.
- 10 april. Op deze avond gaf de heer Cor Smit een lezing over kinderarbeid tussen 1800 en 1914. Er waren 34 leden aanwezig. Verbazingwekkend en schokkend was het om te horen hoe kinderen vanaf zeer jonge leeftijd, soms nog kleuters, werden ingezet in het arbeidsproces. Kinderen van acht jaar oud moesten vaak al twaalf tot zestien uur per dag werken in de fabrieken. In boerenfamilies werden kinderen vanaf hun prille jeugd ingezet voor het werk op de boerderij, al werd dit officieel niet als kinderarbeid gezien. Meisjes gingen vanaf hun 12^e jaar al 'in een dienstje', waar ze lang en hard moesten werken voor heel weinig geld. De armoede in de gezinnen noodzaakte ouders hun kinderen zo snel mogelijk te laten werken om zo iets bij te dragen aan het gezinsinkomen. Meisjes die in de huishouding gingen werken, waren in ieder geval uit de kost. De Wet op de Kinderarbeid heeft hier gelukkig een einde aan gemaakt.
- 18 september. 26 leden waren aanwezig op deze ledenavond. De heer F. van den Akker hield een lezing over Prinsjesdag. Op boeiende wijze vertelde hij over de betekenis van Prinsjesdag, de opbouw van de stoet, de gang van zaken in de Ridderzaal en over het ontstaan en de betekenis van het Wilhelmus. Duidelijk is dat de aanwezigen na deze lezing anders gaan kijken naar de televisie-uitzending, want: weet u dat bij het opbouwen van de stoet geen enkel woord gesproken wordt, maar dat de diverse deelnemers aan een enkel gebaar genoeg hebben om te weten wie moet invoegen? En weet u dat degenen die in de koetsen plaatsnemen vooraf uitgebreid hierop oefenen? De koetsen hebben namelijk geen veren, maar hangen in banden. Als je op het (overigens maar 15 cm. brede) treetje stapt, komt de koets dus naar je toe en blijf dan maar eens staan als je ook nog je tasje onder je arm moet klemmen en je rok op moet tillen. Na deze lezing hebben velen van ons met angst en bewondering naar het uit- en instappen gekeken. Ook onze staatskennis is behoorlijk uitgebreid.
- 20 november. Er waren 38 leden aanwezig. De heer R. Hopmans hield een lezing met als titel 'Het mysterie van de veenlijken'. Dhr. Hopmans vertelde over de wijze waarop en voorwaarden waaronder deze lijken zo geconserveerd konden blijven. Alleen in het hoogveen is dit mogelijk. De vele foto's gaven ons een idee van wat de veenarbeiders bij hun werk vonden en we konden ons voorstellen hoe groot de schrik moet zijn geweest. Grote bewondering was er voor de reconstructies die gemaakt zijn van de hoofden van sommige gevonden lijken. Gelukkig waren er na afloop geen hapjes, want daar zouden weinige aanwezigen nog trek in gehad hebben. Het was enigszins luguber, maar wel bijzonder interessant.

Theaterproductie 'Aleid, spiegel van de tijd' op 25 en 26 april 2017

Het project 'Aleid van Poelgeest' wordt uitgevoerd op 25 en 26 maart 2017. Op 19 maart is er een try-out. Het wordt uitgevoerd door een groep van vijf jongeren. De werktitel is 'Aleid, spiegel van de tijd'. De theaterproductie werd georganiseerd door de Stichting Kunst en Cultuur Rijnwoude en het Historisch

Genootschap Koudekerk in samenwerking met theateratelier Karibuni en balletstudio Mirjam Ouwkerk. Het is een modern stuk waarbij jongeren laten zien hoe zij tegen historie aankijken en wat zij daarmee kunnen. Vanuit hun eigen belevingswereld hebben jongeren een beeld gegeven van de historische figuur van Aleid van

Poelgeest. De voorstelling trok ongeveer 200 bezoekers. De bezoekers reageerden enthousiast. Zij vonden het eigentijds en afwisselend.

Excursie op 12 mei 2017

Vrijdagmiddag 12 mei namen 16 personen deel aan de excursie naar het museum Bisdom van Vliet. Het museum is een waardevol tijdsdocument van het wonen omstreeks 1900. Na de dood van Paulina in 1923 is er niets meer aan het interieur veranderd. Ook de vloerbedekking ligt er nog. Vandaar dat bij binnenkomst de schoenen uit moeten en sloffen aan. Paulina had geen nakomelingen en liet alle bezittingen na aan een stichting met de opdracht het gebouw als museum open te stellen voor het publiek. De enorme rijkdom van het geslacht Bisdom van Vliet blijkt uit de grote verzameling kostbare serviezen, zilver en boeken en het prachtige interieur. Bijzonder is nog dat bij de notaris een pakketje ligt dat, volgens het testament van Paulina, pas 100 jaar na haar dood mag worden geopend. Wij hebben werkelijk onze ogen uitgekeken.